

Interkulturell kommunikation

Det kulturella isberget

- En kulturs ytstruktur: Kläder, mat, dans, konst, symboler, kroppsliga uttryck och markörer, etc.
- En kulturs djupstruktur: Värderingar, normer, attityder, trosuppfattningar, (bakgrunds)antaganden, självklarheter

Muntlig / skriftlig språkkultur (koppling till klan & stat-dimensionen)

- Muntlig språkkultur: Tillit till personer / personliga kontakter; *vem* som förmedlar ett budskap har stor betydelse för hur informationen uppfattas. Personer med hög status och högt förtroende i det egna nätverket / gruppen har en viktig roll när det gäller informationsförmedling. Låg grad av ansiktslös information.
- Skriftlig språkkultur: Tillit till systemet. Information som kopplas till myndigheter tas på stort på allvar. Hög grad av ansiktslös information - information som förmedlas utan att man har en personlig relation till avsändaren (exempelvis information från myndigheter)

Icke-verbal kommunikation

- Står för ca 2/3 av kommunikationen, ofta lågmedvetandenivå. Exempel med relevans för kulturmöten: ögonkontakt, beröring, avstånd.

Tips och praktisk vägledning i interkulturell kommunikation

- Utforska referenspunkter i förståelse. Vilka föreställningar kring ex. skola/vård/myndigheter har personerna vi möter? Hur färgar deras referenspunkter kommunikationen?
- Dela antaganden och viljan att förstå. I situationer av total oförståelse: ge uttryck för viljan att förstå!
- Finns det stödpersoner i förståelse? Vilka i personens nätverk kan hjälpa personen att förstå och tolka ett budskap?
- Var medveten om känslors betydelse. Känslor påverkar!
- Var medveten om bakgrundsfaktorerers betydelse, ex. möten över könsgänser. Vad känns bekvämt och varför?
- Är det möjligt att använda sig av stödresurser? Kulturella brobyggare – fördelar och utmaningar?

Referenser

Brinkemo, P. 2014. *Mellan Klan och Stat – Somalier i Sverige*. Timbro, Livonia, Lettland

Botond, A. (2017). *Kulturell psykologi*. Lund: Studentlitteratur.

Bäärnhielm, S. (2014). *Transkulturell psykiatri*. (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.

Bäärnhielm, S. (2003). *Clinical encounters with different illness realities. Qualitative studies of illness meaning and restructuring of illness meaning among two cultural groups of female patients in a multicultural area of Stockholm*. Doktorsavhandling. Stockholm: Division of Psychiatry, Neurotec Department, Karolinska institutet, Sweden.

Herlitz, G. (2007). *Kulturgrammatik: hur du ökar din förmåga att umgås över gränserna*. (1. [utök.] uppl.) Uppsala: Uppsala Publishing House.

Shouri, S. (2019). *Interkulturell medvetenhet: med kunskap, självkännedom, acceptans, nyfikenhet och välvilja*. Stockholm: Natur & Kultur.

Stier, J. (2009). *Kulturmöten: en introduktion till interkulturella studier*. Lund: Studentlitteratur.